

8 december 1959

U 14081/59 - C 46 - P1/PS9.

P H 9834/17

GEHEIM

Land: Italië.

Onderwerp: Ontvangst van buitenlandse journalisten door GRONCHI op 5 november 1959.

Referenties:

Datum van waarneming: Medio november 1959.

Bron: Betrouwbaar, met goede contacten in Italiaanse politieke kringen.

Opmerkingen:

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

Italië

ONTVANGST VAN BUITENLANDSE JOURNALISTEN DOOR GRONCHI
OP 5 NOVEMBER 1959

Op 5 november j.l. ontving GRONCHI het hoofdbestuur van de Nationale Federatie van Italiaanse Journalisten, die hun jaarlijks congres begonnen met dit beleefdheidsbezoek. 35 van de meest vooraanstaande journalisten, vertegenwoordigers van de meest uiteenlopende politieke richtingen, waren aanwezig.

Tijdens deze audiëntie hield GRONCHI een toespraak, die thans nog steeds het onderwerp van heftige polemiken vormt. De president (die algemeen wordt aangeduid als de "eerste katholieke President van de Republiek") zinspeelde op de perspolemiken inzake zijn voorgenomen reis naar Moskou en ging zo ver, dat hij zelfs zei, dat Staat en Kerk twee gescheiden begrippen zijn, dat alles aan evolutie en verandering onderhevig is en dus ook Concoordaten tussen Kerk en Staat; dat hij het soms buitengewoon moeilijk vond zich te schikken in zijn grondwettelijke positie van onverantwoordelijk Staatshoofd, welke positie nu eenmaal meebracht, dat hij zich bij de besluiten van de meerderheid diende neer te leggen, ook als hij persoonlijk een lijnrecht-tegenovergestelde mening had.

De aanwezigen waren zeer verbaasd en bespraken na afloop van de audiëntie de inhoud van deze toespraak. Men bleek algemeen van oordeel, dat het publiceren van de inhoud er van inopportuun was. Hiermee bleek de vice-hoofdredacteur van de Tempo (die tevens president van de Romeinse federatie van journalisten is) het niet eens te zijn; hij gaf derhalve aan de politieke overzichtschrijver de hoofdpunten van GRONCHI's toespraak, die aldus gepubliceerd werden.

De uitwerking was als een bominslag. Vooral ten Vaticane. Daar wordt er op gewezen, dat het woord van PIUS XI nog volkomen van kracht is: over de "verhouding" tussen het Verdrag van Lateranen en het Concordaat sprekend, zei hij: "Ze zijn één en ondeelbaar - valt er één, dan valt de ander ook". Bovendien maken beiden integraal deel uit van de Republikeinse Grondwet. Een wijziging - in welke zin dan ook - zou derhalve niet alleen een Grondwetswijziging betekenen, maar zou bovendien logischerwijze alleen kunnen geschieden in overleg met en met toestemming van het Vaticaan.

GRONCHI heeft nu een audiëntie bij de Paus laten aanvragen, en wel in de Kersttijd, dus aan de vooravond van zijn bezoek aan Moskou. Dit werd door het Quirinaal als "gerucht" tevens bekend gemaakt (merkwaardige overeenkomst met Moskou's optreden ten tijde en ter gelegenheid van het "polsen" inzake GRONCHI's reis). In een officieuze nota heeft het Vaticaan er op gewezen, dat het normaal is, dat - net zoals dit het geval was en is met chefs van diplomatieke missies - de Presidenten van de Italiaanse Republiek - na ooit een staatsbezoek aan de Paus te hebben gebracht - nog eens privé worden ontvangen om hun echtgenoten en (eventuele) kinderen voor te stellen. In zulk een geval betreft het dus een audiëntie, die men als van een familiair karakter zou kunnen definiëren en waaraan dus geen politieke betekenis kan worden toegekend." Met andere woorden: ondanks alles wat er gebeurd is, zal de Paus de gevraagde audiëntie niet weigeren - hij zal evenwel met nadruk ieder politiek karakter er aan ontnemen - er zal onder geen voorwaarde over politieke problemen kunnen worden gesproken, gezien de aanwezigheid van mevrouw GRONCHI en de beide kinderen - en elke bijbedoeling van de zijde van GRONCHI zal aldus worden ontzenuwd.